

KARTA KURSU

Nazwa	Historia języka rosyjskiego z elementami gramatyki historycznej
Nazwa w j. ang.	History of Russian Language with Elements of Historical Grammar

Koordynator	Katedra Językoznawstwa Rosyjskiego	Zespół dydaktyczny
		dr hab. Bogumił Ostrowski, prof. UP
Punktacja ECTS*	2	

Opis kursu (cele uczenia się)

Celem kursu jest zdobycie podstawowej wiedzy szczególnie wiedzy o języku, literaturze i kulturze danego obszaru językowego, o rozwoju rosyjskiego języka literackiego i pozostałościach kultury materialnej oraz duchowej społeczeństw zamieszkujących obszary Europy Wschodniej.

Warunki wstępne

Wiedza	Znajomość gramatyki języka starocerkiewno-słowiańskiego w zakresie przewidzianym programem studiów rusycystycznych (sławistycznych); znajomość historii Rosji w zakresie podstawowym; znajomość kultury obszaru języka rosyjskiego; znajomość literatury powszechnej; znajomość literatury rosyjskiej I-II
Umiejętności	Umiejętność analizy gramatycznej tekstu; umiejętność samodzielnego myślenia, kojarzenia faktów i wyciągania wniosków
Kursy	Gramatyka opisowa języka starocerkiewnosłowiańskiego; wstęp do językoznawstwa; kultura obszaru języka (lub: historia Rosji); historia literatury rosyjskiej I-II

Efekty uczenia się

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Wiedza	W01 ma podstawową wiedzę o miejscu i znaczeniu filologii, w systemie nauk oraz ich specyfice przedmiotowej i metodologicznej;	K1_W01
	W02 zna podstawową terminologię z zakresu filologii; ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą	K1_W02
	W03 ma uporządkowaną wiedzę ogólną obejmującą terminologię, teorie i metodologię z zakresu filologii;	K1_W03
	W04 ma podstawową wiedzę o powiązaniach dziedzin nauki i dyscyplin naukowych właściwych dla filologii z innymi dziedzinami i dyscyplinami obszaru nauk humanistycznych	K1_W05
	W05 zna i rozumie podstawowe metody analizy i interpretacji różnych wytworów kultury właściwe dla wybranych tradycji, teorii lub szkół badawczych w zakresie filologii	K1_W07

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Umiejętności	U01 potrafi wyszukiwać, analizować, oceniać, selekcjonować i użytkować informacje z zakresu filologii z wykorzystaniem różnych źródeł i sposobów;	K1_U01
	U02 posiada podstawowe umiejętności badawcze, obejmujące formułowanie i analizę problemów badawczych w zakresie językoznawstwa i literaturoznawstwa oraz kultury i historii krajów danego obszaru językowego;	K1_U02
	U03 umie samodzielnie zdobywać wiedzę i rozwijać umiejętności badawcze w zakresie filologii kierując się wskazówkami opiekuna naukowego;	K1_U03
	U04 posiada umiejętność argumentowania, z wykorzystaniem poglądów innych autorów, oraz formułowania wniosków;	K1_U06
	U05 posiada umiejętność przygotowania i zredagowania prac pisemnych w języku obcym podstawowym dla swojej specjalności z wykorzystaniem podstawowych ujęć teoretycznych	K1_U08

	Efekt uczenia się dla kursu	Odniesienie do efektów kierunkowych
Kompetencje społeczne	K01 rozumie potrzebę uczenia się przez całe życie;	K1_K01
	K02 rozumie potrzebę uczenia się języków obcych;	K1_K02
	K03 ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie dziedzictwa kulturowego;	K1_K07
	K04 uczestniczy w życiu kulturalnym, korzystając z różnych mediów i różnych jego form	K1_K08

Organizacja							
Forma zajęć	Wykład (W)	Ćwiczenia w grupach					
		A	K	L	S	P	E
Liczba godzin			30				+

Opis metod prowadzenia zajęć

metoda problemowo-dyskusyjna, metoda komunikacyjna

Formy sprawdzania efektów uczenia się

	E – learning	Gry dydaktyczne	Ćwiczenia w szkole	Zajęcia terenowe	Praca laboratoryjna	Projekt indywidualny	Projekt grupowy	Udział w dyskusji	Referat	Praca pisemna (esej)	Egzamin ustny	Egzamin pisemny	Inne
W01				+			+	+	+	+	+	+	
W02							+	+	+	+	+	+	
W03							+	+			+	+	
W04							+	+			+	+	
W05							+	+			+	+	
U01							+	+					
U02							+	+					
U03							+	+					
U04							+	+					
U05							+	+					
K01							+	+					
K02							+	+					
K03							+	+					
K04							+	+					
...													

Kryteria oceny	50% egzamin ustny/pisemny, 30% udział w dyskusji, 20% czynny udział zajęciach
----------------	---

Uwagi	Egzamin pisemny/ustny przeprowadzony w sposób tradycyjny – po wcześniejszym uzgodnieniu ze studentami
-------	---

Treści merytoryczne (wykaz tematów)

Geneza rosyjskiego języka literackiego. Język literacki Rusi Kijowskiej. Elementy wiedzy o systemie fonetycznym języka staroruskiego w epoce przedpiśmiennej. Dialekt staronowogrodzki. Język literacki w początkach Państwa Moskiewskiego. Zróżnicowanie terytorialne języka staroruskiego w okresie od XI do końca XV stulecia. Język literacki w początkach Państwa Moskiewskiego (ciąg dalszy). Wybrane zmiany historyczne w systemie wokalicznym i konsonantycznym. Rozwój wschodniosłowiańskiej myśli gramatycznej. Język literacki XVI i pierwszej połowy XVII wieku. Wpływy obce na rosyjski język literacki w okresie od XIV do XVII wieku. Język literacki epoki Piotra Wielkiego.

Pierwsze próby normalizacji rosyjskiego języka literackiego w drugim ćwierćwieczu XVIII wieku. Rola M.J. Łomonosowa w procesie kształtowania norm rosyjskiego języka literackiego. Aleksander Puszkina. Początki współczesnego języka literackiego i tendencje jego dalszego rozwoju.

Wykaz literatury podstawowej

- Rieger J., *Z dziejów języka rosyjskiego*, Warszawa 1989 (lub 2. wyd. 1998)
- Galster I., *Zarys gramatyki historycznej języka rosyjskiego*, Warszawa 1982
- Rott-Żebrowski T., *Gramatyka historyczna języka rosyjskiego*, Lublin 1982
- Rott-Żebrowski T., *Historia rosyjskiego języka literackiego*, Lublin 1984
- Борковский В.И., Кузнецов П.С.; *Историческая грамматика русского языка*, Москва 1965
- Букатевич Н.И., Савицкая С.А., Усачева Л.; *Историческая грамматика русского языка*, Киев 1974
- Горшков А.И., *История русского литературного языка*, Москва 1969
- Дурново Н.Н., *Введение в историю русского языка*, Москва 1969
- Ефимов А.И., *История русского литературного языка*, Москва 1967
- Ковалевская Е.Г., *История русского литературного языка*, Москва 1978
- Ларин Б.А., *Лекции по истории русского литературного языка (XI - середина XVIII века)*, Москва 1975
- Мещерский Н.А., *История русского литературного языка*, Ленинград 1981
- Улуханов И., *О языке древней Руси*, Москва 2001
- Успенский Б.А., *Краткий очерк русского литературного языка (XI-XIX вв.)*, Москва 1994
- Bartoszewicz A., Gorszkowa K., Chaburgajew G.; *Очерк исторической фонетики и морфологии русского языка*, Warszawa 1988
- Зализняк А. А., *Древненовгородский диалект*. 2-е издание, переработанное с учетом материала находок 1995–2003 гг. М.: Языки славянской культуры, 2004

Wykaz literatury uzupełniającej

- Виноградов В.В., *Избранные труды. История русского литературного языка*, Москва 1979
- Виноградов В.В., *Очерки по истории русского литературного языка XVII и XVIII веков*, Москва 1982
- Исаченко А.В., *К вопросу о периодизации истории русского языка [w:] Вопросы теории и истории языка*, Ленинград 1963, s. 149-158
- Обнорский П.С., *Очерки по истории русского литературного языка старшего периода*, Москва 1946
- Соболевский А.И., *История русского литературного языка*, Ленинград 1980
- Срезневский И.И., *Мысли об истории русского языка*, Москва 1959
- Успенский Б.А., *История русского литературного языка (XI-XVII вв.)*, Москва 2003
- Филин Ф.П., *Об истоках русского литературного языка [w:] Вопросы языкознания № 3 (1974)*
- Hüttl-Worth G., *Спорные проблемы изучения литературного языка в древнейший период [w:] Wiener Slawistisches Jahrbuch XXV*, s. 26-47
- Leeming H., *Rola języka polskiego w rozwoju leksyki rosyjskiej do roku 1696*, Ossolineum 1976

Bilans godzinowy zgodny z CNPS (Całkowity Nakład Pracy Studenta)

Ilość godzin w kontakcie z prowadzącymi	Wykład	
	Konwersatorium (ćwiczenia, laboratorium itd.)	30
	Pozostałe godziny kontaktu studenta z prowadzącym	10
Ilość godzin pracy studenta bez kontaktu z prowadzącymi	Lektura w ramach przygotowania do zajęć	5
	Przygotowanie krótkiej pracy pisemnej lub referatu po zapoznaniu się z niezbędną literaturą przedmiotu LUB Przygotowanie projektu lub prezentacji na podany temat (praca indywidualna lub grupowa)	5
	Przygotowanie do egzaminu	20
	Ogółem bilans czasu pracy	60
Ilość punktów ECTS w zależności od przyjętego przelicznika		2